

TOPPERS

★★★★

George Packer
De ontluistering van Amerika
Dave Eggers
Uw vaderen, waar zijn zij?
En de profeten, leven zij voor eeuwig?

★★★

Philip Huff
Boek van de doden
Leonard Nolens
Opzichtige stilte
Alessandro Baricco
Een bepaald idee van de wereld
Richard Powers
Orfeo
Erich Kästner
Naar de baaien
James Salter
Lichtjaren

★★★

Ian McEwan
De kindernet
Teju Cole
Elke dag is voor de dief
Juli Zeh
Briefroman.
Over schrijven, literatuur en schrijverschap
Rutger Bregman
Gratis geld voor iedereen
Herman Brusselmans
Zeik
Thomas Heerma van Voss
De derde persoon
Paul Mennes
Niets bijzonders
John Williams
Augustus
Franz Fühmann
De Jodenauto
Sascha Arango
De waarheid en andere leugens
David Shields & Shane Salerno
Salinger

Boeken Boomloze heide van problemen

IAN MCEWAN
'De kindernet'
★★★★

'Londen. Derde zittingstermijn een week begonnen.' Veel simpeler kan een roman niet aanvangen. In 'De kindernet' (De Harmonie) kiest **Ian McEwan** voor het crescendo: aanvankelijk laat hij nauwelijks iets zien van zijn stilistisch vermogen, geleidelijk brengt hij meer glans aan, tot hij in het vijfde en laatste hoofdstuk, dat voor een goed deel een pianoconcert beschrijft, voluit gaat.

In de aanvangsscène doet rechter **Fiona Maye** op haar chaise longue, whisky binnen bereik, twee dingen tegelijk: ze denkt na over een zaak waarin ze een vonnis heeft geveld, en ze vecht een huwelijks crisis uit met haar man **Jack**, een hoogleraar oude geschiedenis. Wat er tussen die twee aan de hand is, is ook een

oude geschiedenis: de man, bijna zestig, mist seks in hun relatie en wil elders een fris blad gaan plukken. Hij pakt die avond nog zijn koffers. Wat zeker tot de crisis heeft bijgedragen, is de mate waarin **Fiona** door haar werk bezeten is – zo zal ze die crisis overigens ook proberen te verwerken: door weg te vluchten uit haar privéleven, in haar professionele beslommeringen.

Ook **Ian McEwan** is bezeten geraakt door het werk van een rechter: hem intrigeert de enorme verantwoordelijkheid die rechters hebben als ze over het lot van medemens beslissen, de mogelijkheid die ze hebben enige redelijkheid te doen opschieten in 'de boomloze heide van andermans problemen'. Hij is ook duidelijk gevallen voor de zorgvuldige afwegingen, de genuanceerde, erudiete verwoordingen die vonnissen kunnen doorspekken, en maakt daar zelf volop gebruik van bij de beschrijving van een drietal zaken die **Fiona** te behandelen krijgt. Eentje minder had ook gekund, de dossiers doen de roman even stokken.

Maar **McEwan** komt weer goed op gang wanneer hij op **Adam** inzoomt, een jongen van zeventien, net als zijn ouders een getuige van

Jehova. Het gebod van zijn religie getrouw weigert hij een voor hem levensnoodzakelijke bloedtransfusie. **Fiona Maye** zet de uitzonderlijke stap hem in het ziekenhuis op te zoeken en raakt gefascineerd door de intelligente jongen. De fascinatie is wederzijds en de ontmoeting eindigt in een samenzang. Een geloofwaardige, realistisch ingekleurde plot is dit keer niet **McEwan's** hoofdbekommernis.

De roman is niet omvangrijk, laten we hier dus maar verzwijgen welk vonnis de rechter velt: wordt **Adam** gedwongen de bloedtransfusie te ondergaan? Het volstaat aan te stippen dat een kuise kus tussen de rechter en de jongen voor een complete ommekeer in het verhaal zorgt. En hoe het vervolgens het oude stel in huwelijks crisis vergaat, komen we te weten in een serene finale.

De oudere **McEwan** is een nieuwsgierige romancier die met veel energie hem vreemde werelden binnendringt, of het nu de medische wereld is ('Zaterdag'), de klimatologie ('Solar'), het inlichtingenwerk ('Suikertand') of – zoals hier – de rechtspraak. Gelukkig is hij *fully equipped* om zijn fascinaties met velen te delen. (ms)

PHILIP HUFF
'Boek van de doden'
★★★★½

Philip Huff is, behalve schrijver, ook lezer. 'Boek der doden' (De Bezige Bij), zijn derde roman, kan opgevat worden als een ode aan oude meesterwerken. De denkbeeldige voetnoot op elke pagina zegt: 'Dit idee heb ik gestolen uit roman X. Ik vond het goed gevonden.' Opmerkelijk is dat dat minder stoort dan zou moeten.

Joost Zwagermans 'Gimmick!'

één van de oerboeken van de in lekere volzinnen gevatte neerwaartse spiraal, is een eerste ankerpunt. Hoofdpersonage **Felix Post** schuifelt – net als **Raam** destijds – in het Amsterdam van de gulzig gesnoeven lijn, de gulle feestjes en achterbakse hoeren, elegant om zijn geldproblemen heen, wanhopig smachtend naar wat ooit de Grote Liefde was. Je denkt aan de serie 'Californication', die evengoed vertelt over de leeggeschreven auteur die een oude hit verfilmd ziet. Er zit een streep van **Gipharts** 'Ik omhels je met duizend armen' in, en er is uiteraard de vroege output van **Bret Easton Ellis**: **Felix** is een emotioneel afgestompte schil van een mens, hij kan zijn vrienden niet meer van zijn dealers onderscheiden en heeft een beter geheugen voor de merknamen van zijn shirts dan voor zijn kennissen.

We houden er hoe dan ook een gelijkaardige smaak op na, **Huff** en ik. En 'Boek van de doden' is ondanks alles een aanrader voor wie zich niet stoort aan doelloosheid. Omdat het zijn voorbeelden feilen genadeloos vertaalt naar 2014, **Huff** niet in pastiche vervalt, gebrek aan originaliteit soms gewoon een luxeprobleem is, en omdat hij er te goed in slaagt empathie op te wekken voor een koppige, narcistische zielenpoot. En omdat het in al zijn karigheid zwierig neergeschreven werd, dat ook. Hier en daar wordt 'Boek van de doden' weggezet als een gemakkelijke opsomming van ziellose observaties, maar aangezien dat de bedoeling is, lijkt mij vooral de kritiek gemakkelijk.

Bekijk het zo: als puzzel is **Huff's** roman niet moeilijk of uitdagend om te leggen, maar de prent die finaal verschijnt is wel mooi. (fvd)

TEJU COLE
'Elke dag is voor de dief'
★★★★

Sinds de triomftocht van 'Open stad' (2011) is de Nigeriaans-Amerikaanse schrijver **Teju Cole** het troetelkind van de literaire scene in New York. Terecht: de roman over de assistent-psychiater die tijdens lange wandelingen door Manhattan zijn leven op orde probeert te denken, was een verrassend appel aan hoofd en hart. Het zopas vertaalde 'Elke dag is voor de dief' (De Bezige Bij), zes jaar geleden enkel in Nigeria verschenen, is een vrank en rechte broertje van 'Open stad'.

Een psycholoog in opleiding bezoekt na vijftien jaar Amerika zijn geboorteland Nigeria, flaneert in en om Lagos, en noteert in 27 korte hoofdstukjes zijn observaties en bedenkingen. 't Is een weerzien in mineur, als met een oude liefde van wie de onhebbelijkheden mettertijd alleen maar definitiever geworden zijn. De jongeman beseft dan ook snel de nuttelosheid van zijn poging om 'het onmogelijke terug te vinden' en besluit dat hij nooit terug in zijn geboorteland kan komen wonen. Onoverkomelijk zijn de alomtegenwoordige corruptie (de 'informele economie' van Nigeria) en de voortdurende dreiging van even willekeurige als brutale misdadigheid. Ze dompelen het land in een uitzichtloze wanhoop, gemaskeerd door 'een vooruitgang op krediet'. **Teju Cole** schreef niet bepaald een wervende reisgids voor zijn geboorteland.

Toch wordt de woede van de psycholoog in spe gaandeweg gecounterd door een liefdevol mededogen. Hij vindt ook hoop in de straten van Lagos. Alsof hij zich 'de wetten der verbeelding' en het lome tempo van Nigeria toe-eigent, om er zijn voordeel mee te doen in zijn meteen na 'Elke dag is voor de dief' geschreven succesroman, een wervende reisgids voor een 'Open stad'. (bv)

MEER BOEKEN?
Alle boekenreviews vindt u online terug op humo.be/boeken.

WIE
WORDT DE
OPVOLGER
VAN
WILLIAM
BOEVA?

WINNAAR HUMO'S COMEDY CUP 2012

Nu inschrijven!

HUMO.BE/COMEDYCUP

HUMO'S
COMEDY
CUP

i.s.m.

pp pretpraters

